

DEBRECEN - N. VÁRADI ÉRTESÍTŐ -

Vasárnap Sept. 8-án 1850.

2-ik félév, 8^{dik} évfolyam.

Adás-vevés 's mindenféle hirdetéyményekkel hetenkint megjelenik. Félévi előfizetés helyben 1 fnt. 30. kr. — postán bár hová 2 fnt. 30. kr. ezüst-pénzben. — Előfizetheti mindkét városi tudakozó intézetben. —

Egy példány ára 4 kr. p. p.

(D.) Szentannai fürdő iránti figyeletés. (1.3.)
Mintán az érintett fürdő eddigi bérlője Karmazin *) megbukott nehogy a' közönség azon véleményben legyen hogy a' bérlővel együtt a' fürdés is használhatlanul meg szűnt volna, sőt ezennel közbírré tételek hogy a' **fürdés** mely a' tisztaság 's egészség fenntartására nélkülözhetlen — ezental is a' nevezett helyen minden nap rendszeren 's pontosan kapható.
Kelt Debrecen Sept. 5. 1850.

(D. 179.) **Egy nagy ruhatár** (1.3.)
(almáriom.)

Kemény fából készült, 's legjobb állapotban levő eladó Debrecenben a' kerületi táblaház tözsomzód-ságában levő 2176-ik szám alatti házban.

(D. 180.) **Divat és rőfös kereskedésbe**
egy 13—14 éves ifju tanítványul Debrecenbe felfogadandó kerestetik. Az illetők jelentsék magukat a' tud. intézetbe hol bővebb tudósítást nyerhetni. (1.3.)

(D.) **Valódi egri vörös bor** (1.3.)
másfél meszelyes üvegekben lepecsételve 36 v. kraj-cárért minden órában kapható, Debrecenben csapó utca elején 327-ik szám alatti szöglet házban — és a' Bárcy k. a. piacon levő ház alatti Radecky Jó zsef üveges boltjában. —

(NV.) **Egy gazda tiszt-et,** (1.3.)
mint talpig (magyar közmondásként mondva) derék embert, 's a' gazdaságot tökéletesen értő egyént — szolgálatba — ajánl —
a' nváradai tudakozó intézet.

(NV. 101.) **Bírói árverés** (1.)
Rosenthal és Fleisner kereskedők szállójának bírói-lag való árvereltetése vissza vonatván elenyészelenek nyilvánítatik Augustus 30-án
váradai járásbíró
Szerdahelyi Imre.

*) Mint igen ügyes egyén, ki köztudomás szerint a' közönség kedvtőlésére felelt sokat fáradozva — mentől többet tett — valóban sajnálható. — (Szerk.)

ZONGORA-TANÍTÁS

DEBRECENBEN.

Egy zongorász-ifju, kinch jelenben is több tanítványi vannak, még néhány üres órái levén, e' szíj művészetbeni legalaprosabb tanítási készségét ajánlja; — Mielőbbi bejelentést kívár a' tudakozó intézet.

(NV. 103.) **Eladó föld-birtok** (1.3.)
Bihar megyében Debrecen és nagy Várad közti fekvő **részbirtok** mely áll 170 köblös szántó földből, 136 köblös kaszálóból, 80 kapa major-ság **szőlőlőlől**, mintegy 300 köblös erdőből ezenkívül legelőből és 750 kapa dézmás szőlőlőlől, hozzá tartozó kényelmes nagy urilakkal, gazdasági épületekkel ellátva, egy nagy majorral és nagy kertel, kedvező feltételek mellett eladó. Értekezhetni érasta Nagy Váradon ügyvéd
Szász Károly urnál.

(NV. 102.) **Kerestetik** (1.3.)
Fűszerkereskedésbe egy ifju, ki 14—15 éves. — Jó születéltől származott, 's jó erkölcsű. Bővebb tudósítást vehetni a' N.Váradai tud. intézettől.

(NV. 97.) **Bírói árverés** (2.3.)
Fliszer és Rosenthal kereskedőknek a' nagy váradai hegyen bíróilag lefoglalt szőlők folyó év September 27-én délelőtti órákban a' helyszínen tartandó árverés útján elfog adatni.

Kelt Nagy-Váradon Augustus 27-én 1850.

Váradai járás bíró
Szerdahelyi Imre m. k.

A' meg üresült Nagy-Váradi d. sz. püspökség — javai igazgatósága részéről közhírré tétetik, miszerint az alább nevezett ama püspökséghez tartozó királyi jogok és más uradalmi haszovételek 1851-ik január 1-től számítandó három évre nyilvános árverés után haszonbérbe fognak adni, jelesen pedig:

A) A' NAGY VÁRADI URADALOMBAN:

Az ezen uradalmat illető tárgyakra nézve, mint ezen lép által előre már kétszer hirdatve volt, az árverés Sept 5-én megtörténvén — folytatólag következnek:

B) A' BÉLI URADALOMBAN.

1	200 holdnyi Cseri puszta.
2	12 „ „ Majorsági földek Kis-Lakán.
3	20 „ „ Mocsirturza puszta.
4	24 „ „ Majorsági földek ésszürtkert Ágrison.
5	30 „ „ Ugynevezett Dotyó földek Kumányesden.
6	300 „ „ Kiliti puszta.
7	200 „ „ Vajvogyesdi puszta.
8	20 „ „ Fruzsinyesdi „ „
9	150 „ „ Poklusica „ „
10	1000 „ „ Buzásdi „ „
11	250 „ „ Talmácsai „ „
12	1200 „ „ Hodoselli „ „
13	1400 „ „ Szuszági „ „
14	300 „ „ Bozul és Bandaraszóli puszta.

C) A' VASKÓHI URADALOMBAN.

1	A' város vám-bolt, és mászárszéki jog Vaskóhn.
2	Pójánai fürész — malom.
3	38 holdnyi Uradalmi kaszálló Rogozon.
4	86 „ „ Kaszálló Gyigyis és Tomjátéken.
5	75 „ „ „ „ Leukán.
6	170 „ „ „ „ Bajsorán.
7	20 „ „ „ „ Csicsercucán.
8	75 „ „ „ „ Pójenen.
9	60 „ „ „ „ Bariskán.
10	60 „ „ „ „ Pankóján.
11	Rézbányai mászárszéki.
12	Az ugyanottani liszt-malom.
13	Az ugyanottani bolt.

A' Béli uradalmat illetőkre nézve Bélben a' tisztartói laknál folyó hó September 9-én, és végre a' Vaskóhi uradalmat illetőkre nézve vaskóhn a' felügyelői lakban folyó évi September 11-én, mindenütt pedig reggeli 9 órákor fog tartatni, mire a' bérleti kívánók a' bérheadandó tárgyhöz arányzott száztól 10 pfnyi bánatpénzzel ellátva ezennel meghívotnak. —

Göndöcs István m. k.

a' nváradi L. sz. megüresült Püspök uradalom kincstári igazgatója által.

megvevőleg keresetlik a' NVáradi tud. intézet által.

(D. 167.) Bor-pálinka-mérési jog

korcsmák-hídvám haszonbérleti árverés
A mélt. Semsey család B. Ujvárosi birtokán a bor- és pálinka-mérési jog minden hozzátartozó korcsmáépületekkel, és a Kis-Hortobágyi vízzel együtt a bérleti kívánók többségének kívánata szerint egyenként, vagy összesen jövő 1851-ik évi januárius 1-50 napjától számítandó három évre árverés után haszonbérbe fog adatni, és e végre az árverés folyó évi october hó 9-ik napján délután B. Ujvároson Sebessy Ignác tisztartó ur lakásán fog megtartatni. — Az árverelőktől 400 ezüst forint bánompénz kívántatik, mely az utolsó haszonbéri részfizetéshez leszen betudandó. — Egyéb föltételek iránt addig is értekezni lehet B. Ujvároson társágfelügyelő t. Pusztay Lajos urnál, Debrecenben Dalmi Károlynál. (4.6.)

**(D. 178.) Eladó hordozható (2.3.)
vas konyha.**

Egy 18 személyre használható vas konyha, mely egészen új, 's csupán egy télen használtatott, — eladó Debrecenben — értesítést vehetni a' tudakozó intézetben. —

(D.) Német nyelv-tanítás. (3.3.)

Alulírt; a' debreceni t. közönséggel tiszteltetl. tudatja, hogy jelen időszakban a' közelebb bekövetkezendő iskolai szün-napok miatt — számosb tanítványai végett — több üres órai maradván, ez okból néhány ifjak 's leánykakat tanítás végett ujabbán is felvállalhat, melyszérent mentől előbbi rendelkezést elvár: lakásán főpíacon 6-ik szám alatti Kovács István ur háza felső emeletében

Örvényi Vilmos
német nyelv tanító.

(D.) Ciffinger Leopold.

ösmeretes zongora művész

Debrecenben, csak, harmadmagából álló családjá részére, 1 szobát 's egy konyhát bérlakul kerestet, oly hozzátétellel 's oly házánál: hol 1—2 tanítványnak bérlak díjban zongoratanítási oktatást adhatna. Ebeli rendelkezést a' fent írtánál, 's egyszersmind a' tudakozó intézetben is tehetni.

**(D. 179.) Szép nagy ruhatár (2.3.)
(almárny)**

Politurozott — remekbe készült, eladó Debrecenben a' nagy templom mellett 304-ik sz. a. házánál.

(D.) Egy szakács

Szolgálatba ajánlkozik — bár mely vidékre is. Tudatni rólla a' debreceni tud intézetben.

(NV. 98.) **Eladó köles** (2.3.)

Nagy-váradon zöldség utcán a' 24-dik számú háznál 100 köböl köles, ugyszinte 848-49-diki váradi termési ó borok, és nagy mennyiségű szilva pálinka minden órán eladó.

(D. 173.) **Eladó hegyi-szőlő.** (3.4.)

A' csatári ugy nevezett nagy hegyen levő Győri Jakab-féle hatvan kapa szőlő köpincével, borházszal, 's istállólal pajtával, husz darab mintegy 200 cseber alá való hordóval, sajtóval, kádakkal, 's több pajtabeli és szüreteléshez tartozó eszközökkel együtt folyó 1850-ik sept. 23-án d. e. 9 órákor a' helyszínén másod ízben árvereltetni fog. —

(NV. 97.) **Eladó ház.** (3.3.)

Váradolaszi vármegyeyutca az Oláh-Seminariummal által ellenben levő szeglet terjedelmes kőház, két konyhával, több szobakkal, száraz nagy pincével. tágas udvar, istálló, színekkel ellátva, a' körös vizére nyíló ajtó, mely épület legalkalmasabb fűmár, Varga, Szűcs vagy festő egéneknek. Kiknek tehát megvevő szándoka volna, szabad kézből megveheti vagy egyezkedhetik a' megbízott N. Váradai t. intézet ügynökével.

(D. 165.) Eladó kosok, anya — juhok, 's bárányok. 200 anya juhok — 80 bárány — kos és ürök 100 darab — mind anyiak finom gyapjas birkák eladók. Értesítést ad róla a' debreceni tudakozó intézet. (3.3)

(D. 169.) **Széna részletek (porciók)** 12 fontosok, 10 pengő krval minden órán kaphatók. Debrecenben — ceglédutcán 51-ik számú háznál ugyszinte szekér számra mindenkor megrendelhetők. — (3.3.)

(D. 146.) **Figyelmeztetés** (3.)

Egy középkoru egyén ki magyar, lengyel, orosz, német, 's oláh nyelveket beszél, jelenben pedig az orosz nagy herceg 37 gyalog serezednél mint számvevő tiszt már 22 éve szolgálván, közelebb katonai állásából kilépve, valamely uradalomba számvevő vagy tisztai alkalmaztatásra magát ajánlja.

Bővebb értesítést ad mind két városbani tud. intézet.

(NV 95.) **Grünfeld Dávid** (2.3.)

Dohány és szivar gyártó Várad-olasziban özv. Lonynai Józsefnő asszony nga háza mellett levő boltját, által tette csakugyan olasziban nagy utcán Korbuly Albert házba, arany és ezüst művész Mészáros Lajos ur volt boltjába, hol valamint eddig kész 's pontos 's jutányos ároni szolgálatját ajánlja a' t. c. közönségnek. —

(NV. 87.) **Ház eladás.** (3.3.)

Gróf Csáky Antal Vince urnak, nagy Váradon Sas utca végén, a' nagy piacra fekvő 14-ik szám alatt háza, örök áron eladandó, értekezhetni eránta ügyvéd Barórhyp Pálnál.

(D. 149.) **Eladó szekér** (3.3.)

Egy még alig használt, 's igen csinos, bőrrrel fedett, vas tengelyű zöldre festett szekér — minden órán eladó. Értekezhetni péterfián 189-ik szám alatt lakó tulajdonossal.

(D. 161.) **Kereskedői tanítvány** (4.4.)
kerestetik

Debrecenben ugynevezett rólis kereskedésbe felfogadandó. Bejelentéseket elfogad és bővebb utasítást ad mind két városbani tudakozó intézet.

(D. 166.) **Gyógyszerész gyakornokul**

oly ifju ki már 6 oskolát végzett — Debrecenhez, közeli mező városban levő gyógyszerértárba felveendő kerestetik. Bővebb utasítást ad mind két városbani tudakozó intézet. — (2.3.)

(NV. 91.) **Eladó szőlő.** (3.3.)

Az ugynevezett setétág oldalon három hasás szőlő jól mivelt karban, terjedelmes szilvás aljával, közel a' városhoz, jó pajtával, borházal, minden ott található szüretelő edényekkel, 300 kis cs. alávaló jó állapotban levő résztint fa 's vasas hordókkal együtt eladó. Értekezhetni lehet kapucinus utcán 50-ik sz. háznál és a' t. intézetben.

(NV. 94.) **Eladóbirtok** (2.3.)

NagyVáradtól egy órányira fekvő Szőlőssön szélesen kiterjedt Udvar, ház, Két nagy kertel, ugymint veteményes, gyümölcsös, lucernás, 's hozzá tartozó Kaszáló, Szántó földek, mintegy 45 köbölös bizonyos 's kedvező feltételek 's egyezkedés mellett örök áron eladó értekezhetni a' N. Váradai T. Intézeti ügynökkel.

(D. 169.) **Egy tanító** (3.3.)

Ki már több években kinttintette magát e' pályán; ohajt — résztint magán lakánál, résztint házaknál meghatározandó órákon — **tanítványokat** felvállalni.

Ezenkvül fuvólán, és gitáron is tanítási órákat kész adni.

Lakása németutca 1774-ik szám.

(D.) **Eladó szongora**

jó és csinos, 6 1/2 octávás, van a' debreceni tudakozó intézetben.

(NV. 96.) **Felszólítás, süket néma
gyermekekre nézve.** (3.3.)

Azon szülők kiknek süket néma gyermekök van, figyelmeztetnek, hogy alulirt ezeknek kiképzésével foglalkozik, mire nézve szükségesnek látja, következendőkről értesíteni az illetőket;

A' tanítás nem ujjakoni jelek nyomán csupán írásban határozódik, hanem egyszersmind szóval és írásban történik és pedig magyarul. Ezenkívül részesülni fog a' gyermek oly nevelésben, minő a' szülői háznál nehezen kivihető — 's végre a' szellemi és testi ügyességben és a' közhasznu ismeretekbeni részesítésre oly nagy gond lesz fordítva, mint a' beszélni és írni tanításra — szóval a' cél nem a' gyermeknek csupán beszélni és írni tanítása, hanem annak életrevaló, értelmes emberre képzése, a' bánás a' lehető legszelidebb, — mert ebben mint bármely más nevelési vagy tanítási tárgyban csupán a' szeretettel párosult szelidség vezethet célhoz. —

Alulirt támaszkodva azon sikerre, mit néhány hó alatt egy hat éves, érteni és beszélni egy szót sem tudó gyermekkel elért, felszólítja az ebben kételkedő, 's egyszersmind siketnéma gyermekök felett aggodó szülőket, orvos Dr. GroszFridrich urat eziránt felkeresni értekezés végett N. Váradon.

Salamon Ferenc nevelő.

(NV. 94.) **Kiadó ház.** (3.3.)

Oláh Pöspök utcában az 385-ik szám alatti ház mely 4 szoba, konyha, padlás, pince, faszín 's kis kertből jövő Sz. Mihály napjától 1 1/2 évre haszonbérbe kiadó; értekezhetni a' ház tulajdonosnál.

(D. 164.) **Eladó szőlő.** (3.3.)

A' díoszegi hegyen 23 ember műve szabad szőlő 14 öles köpincével 's hozzá való szüretelő edényekkel eladó. Bővebb értesítést vehetni a' debreceni tudakozó intézetben.

(NV. 99.) **Kámodi Mihály** (2.)
arany és ezüst művész.

illő tisztelettel tudatja a' t. c. közönséggel, hogy NVáradon eső országos vásárokon áltai rőfös kereskedő **Pojnár** ur szokott sátorával áll elleneben ujj izlés szerint készült **arany és ezüst** hön 's **Bécsi ékszereit**, ugyszinte zöldfa utcai boltjában a' meg rendelhetőket is ajánlja. —

Debreceni színház.

Vasárnap, Sep. 8-án 1850.

„Tóth Mihály“

eredeti történet 3 felvonásban másodszor fog adatni.

Vegyes hírek.

— Erdélyben a' nép összeírás befejezetnek mondatik, jól értesültek kimutatása nyomán a' népesedésnek nemzeti osztályzását illetőleg a' következő viszony tűnt ki:

Oláh 1,100,000, magyar 800,000. német 200,000.

— A' bányavárosokból Aug. hó végén Pozsonyba érkezett arany és ezüst szállítmány tartalma: 14,000 darab arany, és 540,000 huszas volt.

— Körömcön nem sokára ő felsége archépével fognak új huszasok vetetni.

— A' magyar hirlap szerkesztősege közelebb napokban, midőn éppen azon töré fejét miképp juthatna egy ujdonsági cikkhez mely a' már végzendő lapját berekeszthetné: e' percben az udvarra nyíló ablakon keresztül egy csinosan öltözött urhölgy ragadá meg figyelmüket, ki körül nézdelve, a' ház föllépcsőzetein föllelé haladott. Tömött utitáskájáról utasnak vették, 's alig tűnt el szemek elől, imé ismét vissza fordult és pedig sebessebb léptekkel mint felment, a' kapun ki az utcára távozott. Eddig tehát még csak azt tudták, hogy csinos hölgyecske volt. Azonba kevéssel a' hölgy távozta után, a' házbeli járók — kelők a' lépcső oszlopzatánál, egy uti táskára lőnek figyelmessé, mely egyszerre mint egy második rimini csuda — hangosan sirni kezdett, a' különös életjeladásra a' táská fölnyitatták, és ime egy kis gyermek volt benne, melyet bizonyosan a' rubázatáról elég tehetősnek látszó tigris anya dobott el magától. Többen futottak azonnal a' hölgy után, le nyomára akadni többé nem lehetett. A' váratlan vásárlás pedig, miután senkinek sevolt kedve megtartani, a' hatóság köztayai gondjaira bízott.

— A' pest-szolnoki vaspálya havonkénti jóvedelme egyre másra **százezer** p. forint.

Pest. Az epemirigy kórnak jelenségei napról napra kevesbülnek városunkban. Az eddig előfordult esetek száma, miként hiteles orvosi kimutatások tanusítják, a' fővárosi lakosságnak arányához képest oly csekély, miszerint legkiterjedtebb pusztítás is igen szelídek mondható, és most már a' nagyobb hőségek elmúlásával remélhetjük, hogy e' borzasztó vendég enyészto hatalmát levoná rólunk. Érdekesnek tartjuk megjegyezni ez alkalommal, miszerint a' lipótvárosban egyetlen egy choleraeset sem fordult elő. Mi bizonyosan e' városrészt magas fekvésének, a' privat tisztaságnak, és lombosraibau a' társakozási szellemmel egyszersmind egésséget is osztó Széchenyinknek köszönhető